

ساختار کتاب

کتاب شب امتحان آموزش قرآن هشتم از ۴ قسمت اصلی تشکیل شده است که به صورت زیر است:

- ۱- **آزمون‌های نوبت اول:** آزمون‌های شماره ۱ تا ۴ این کتاب مربوط به مباحث نوبت اول است که خودش به دو قسمت تقسیم می‌شود:
    - الف) **آزمون‌های طبقه‌بندی‌شده:** آزمون‌های شماره ۱ و ۲ را درس به درس طبقه‌بندی کرده‌ایم. بنابراین شما به راحتی می‌توانید پس از خواندن هر درس از درس‌نامه تعدادی سؤال را بررسی کنید. حواستان باشد این آزمون‌ها هم، ۱۰ نمره‌ای و مثل یک آزمون کامل هستند.
    - ب) **آزمون‌های طبقه‌بندی‌نشده:** آزمون شماره ۳ و ۴ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم تا دو آزمون نوبت اول مشابه آزمون‌های شما باشد که معلمان از شما خواهد گرفت.
  - ۲- **آزمون‌های نوبت دوم:** آزمون‌های شماره ۵ تا ۱۲ از کل کتاب و مطابق امتحان پایان سال طرح شده‌اند. این قسمت هم، خودش به ۲ بخش تقسیم می‌شود:
    - الف) **آزمون‌های طبقه‌بندی‌شده:** آزمون‌های شماره ۵ تا ۸ را که برای نوبت دوم طرح شده‌اند هم طبقه‌بندی کرده‌ایم. با این کار باز هم می‌توانید پس از خواندن هر درس تعدادی سؤال مرتبط با آن درس را پاسخ دهید. هر کدام از این آزمون‌ها هم، ۱۰ نمره دارند در واقع در این بخش، شما ۴ آزمون کامل را می‌بینید.
    - ب) **آزمون‌های طبقه‌بندی‌نشده:** آزمون‌های شماره ۹ تا ۱۲ را طبقه‌بندی نکرده‌ایم؛ پس، در این بخش با ۴ آزمون نوبت دوم، مشابه آزمون پایان سال معلمان مواجه خواهید شد.
  - ۳- **پاسخ‌نامه تشریحی آزمون‌ها:** در پاسخ تشریحی آزمون‌ها تمام آن‌چه را که شما باید در امتحان بنویسید تا نمره کامل کسب کنید، برایتان نوشته‌ایم.
  - ۴- **درس‌نامه کامل شب امتحانی:** این قسمت برگ برنده شما نسبت به کسانی است که این کتاب را نمی‌خوانند (🙄) در این قسمت تمام آن‌چه را که شما برای گرفتن نمره عالی در امتحان آموزش قرآن هشتم نیاز دارید، تنها در ۷ صفحه آورده‌ایم، بخوانید و لذت‌تان را ببرید!
- یک راهکار:** موقع امتحان‌های نوبت اول می‌توانید از سؤال‌های درس‌های ۱ تا ۶ آزمون‌های ۵ تا ۸ هم استفاده کنید!

فهرست

پارم‌بندی درس آموزش قرآن هشتم

نوبت دوم	نوبت اول	شماره درس	پرسش از
-	۱ نمره	۳ تا ۱	معنای کلمات
-	۱ نمره	۶ تا ۴	
-	۱/۵ نمره	۳ تا ۱	معنای ترکیب‌ها
-	۱/۵ نمره	۶ تا ۴	
-	۲ نمره	۳ تا ۱	معنای جملات و آیات (تمرین ب آنس با قرآن)
-	۲ نمره	۶ تا ۴	
-	۱ نمره	۶ تا ۱	الگوهای قواعد ساده قرآنی
۱ نمره	-	۶ تا ۱	معنای کلمات
۱ نمره	-	۹ تا ۷	
۱ نمره	-	۱۲ تا ۱۰	
۱ نمره	-	۶ تا ۱	معنای ترکیب‌ها
۱ نمره	-	۹ تا ۷	
۱ نمره	-	۱۲ تا ۱۰	
۱ نمره	-	۶ تا ۱	معنای جملات و آیات (تمرین ب آنس با قرآن در خانه)
۱/۵ نمره	-	۹ تا ۷	
۱/۵ نمره	-	۱۲ تا ۱۰	
۱۰ نمره	۱۰ نمره	-	جمع

۱۰ نمره امتحان آموزش قرآن به آزمون شفاهی اختصاص دارد.

شماره صفحات

نوبت	آزمون	پاسخ‌نامه
آزمون شماره ۱	اول	۳ تا ۱۹
آزمون شماره ۲	اول	۴ تا ۱۹
آزمون شماره ۳	اول	۵ تا ۱۹
آزمون شماره ۴	اول	۶ تا ۱۹
آزمون شماره ۵	دوم	۷ تا ۱۹
آزمون شماره ۶	دوم	۹ تا ۲۰
آزمون شماره ۷	دوم	۱۱ تا ۲۰
آزمون شماره ۸	دوم	۱۳ تا ۲۰
آزمون شماره ۹	دوم	۱۵ تا ۲۰
آزمون شماره ۱۰	دوم	۱۶ تا ۲۰
آزمون شماره ۱۱	دوم	۱۷ تا ۲۱
آزمون شماره ۱۲	دوم	۱۸ تا ۲۱

۲۲

درس‌نامه توب برای شب امتحان

نمبره	پایه هشتم متوسطه اول	مدت آزمون: ۴۵ دقیقه	نوبت اول	آموزش قرآن												
آزمون شماره ۱																
درس اول																
۱/۲۵	<p>کلمات را به معنای آن‌ها وصل کنید.</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;">(الف)</td> <td style="text-align: center;">(ب)</td> </tr> <tr> <td>• یسیح</td> <td>• دانا</td> </tr> <tr> <td>• طیر</td> <td>• انجام می‌دهند</td> </tr> <tr> <td>• یفعلون</td> <td>• زکات</td> </tr> <tr> <td>• علیم</td> <td>• تسبیح می‌کند</td> </tr> <tr> <td>• زکاة</td> <td>• پرنده</td> </tr> </table>				(الف)	(ب)	• یسیح	• دانا	• طیر	• انجام می‌دهند	• یفعلون	• زکات	• علیم	• تسبیح می‌کند	• زکاة	• پرنده
(الف)	(ب)															
• یسیح	• دانا															
• طیر	• انجام می‌دهند															
• یفعلون	• زکات															
• علیم	• تسبیح می‌کند															
• زکاة	• پرنده															
درس دوم																
۱/۵	<p>معنای ترکیب‌های زیر را بنویسید.</p> <p>الف) «شریکٌ فی السُّلک»: _____</p> <p>ب) «ارسل الریح بُشراً»: _____</p>															
درس سوم																
۱	<p>آیه زیر را ترجمه کنید.</p> <p>﴿کم انبتنا فیها من کل زوج کریم﴾</p>															
۰/۷۵	<p>معنای کلمات زیر را بنویسید.</p> <p>الف) «تتقون»: _____</p> <p>ب) «مرسلین»: _____</p> <p>ج) «اطيعوا»: _____</p>															
۰/۷۵	<p>ترکیب زیر را ترجمه کنید.</p> <p>«ان فی ذلك لآیة»:</p>															
درس چهارم																
۰/۷۵	<p>عبارات زیر را ترجمه کنید.</p> <p>الف) «آء لة مع الله»: _____</p> <p>ب) «عنا یشرکون»: _____</p>															
۰/۷۵	<p>معنای کلمات زیر را بنویسید.</p> <p>الف) «أحسن»: _____</p> <p>ب) «یحب»: _____</p> <p>ج) «کما»: _____</p> <p>د) «نبأ»: _____</p> <p>ه) «نتلوا»: _____</p>															
درس ششم																
۱/۲۵	<p>آیات زیر را ترجمه کنید.</p> <p>الف) ﴿ان الله یغیب عن العالمین﴾: _____</p> <p>ب) ﴿مثل الذین اتخذوا من دون الله اولیاء﴾: _____</p>															
۱	جمع نمرات															
۱۰	موفق باشید															

ردیف	آزمون شماره ۲	پایه هشتم متوسطه اول	نوبت اول	مدت آزمون: ۴۵ دقیقه	آموزش قرآن	http://kheilisabz.com
۱	کلمات زیر را ترجمه کنید.	الف) «خاشع»:	ب) «لغو»:	ج) «فاعل»:	درس اول	۰/۷۵
۲	ت ترکیب قرآنی زیر را ترجمه کنید. «قد افلح المؤمنون»:	درس دوم				
۳	آیه زیر را ترجمه کنید. «الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ»:	درس سوم				
۴	ت ترکیب زیر را ترجمه کنید. «وانزلنا من السماء»:	درس چهارم				
۵	ت ترکیب های زیر را ترجمه کنید. الف) «اذ قال لهم اخوهم هود»:	درس پنجم				
۶	آیات زیر را ترجمه کنید. الف) «و قال رب اوزعنی ان اشکر نعمتك»:	درس ششم				
۷	معنای هر عبارت را بنویسید. الف) «نجعلهم الوارثين»:	درس ششم				
۸	جدول زیر را تکمیل کنید.	جدول زیر را تکمیل کنید.				
۹	معنای ترکیب «أن يقولوا آمنا» چیست؟	درس ششم				
۱۰	جمع نمرات	موفق باشید				

کلمه	+	حاصل	ترجمه
نفس	۵		
رب	هم		

ردیف	آزمون شماره ۹	پایه هشتم متوسطه اول	نوبت دوم	مدت آزمون: ۴۵ دقیقه	http://kheilisabz.com																
۱	کدام گزینه به درستی ترجمه شده است؟ □ (۱) «تنزیل»: نازل کن □ (۲) «قَوْل»: گفت □ (۳) «طَوْل»: نعمت فراوان □ (۴) «قَابِل»: مجازات	۰/۵																			
۲	کلمات ردیف «الف» را به کلمات ردیف «ب» وصل کنید. (در ردیف «ب» یک کلمه اضافی است). <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="text-align: center;">(الف)</td> <td style="text-align: center;">(ب)</td> </tr> <tr> <td>● وَتَدَّ</td> <td>● انکار کرد</td> </tr> <tr> <td>● مَن</td> <td>● فرزند</td> </tr> <tr> <td>● رسول</td> <td>● نیکی کن</td> </tr> <tr> <td>● كَذَّبَ</td> <td>● کسی که</td> </tr> <tr> <td>● أَحْسَنَ</td> <td>● قرار می‌دهیم</td> </tr> <tr> <td>● تَجَعَّلْ</td> <td>● فرستاده</td> </tr> <tr> <td></td> <td>● نیکوکاران</td> </tr> </table>	(الف)	(ب)	● وَتَدَّ	● انکار کرد	● مَن	● فرزند	● رسول	● نیکی کن	● كَذَّبَ	● کسی که	● أَحْسَنَ	● قرار می‌دهیم	● تَجَعَّلْ	● فرستاده		● نیکوکاران	۱/۵			
(الف)	(ب)																				
● وَتَدَّ	● انکار کرد																				
● مَن	● فرزند																				
● رسول	● نیکی کن																				
● كَذَّبَ	● کسی که																				
● أَحْسَنَ	● قرار می‌دهیم																				
● تَجَعَّلْ	● فرستاده																				
	● نیکوکاران																				
۳	درست یا نادرست بودن ترجمه عبارت‌های زیر را مشخص کنید. (الف) «و علی والدی»: و بر والدینم. □ درست □ نادرست (ب) «إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ»: قطعاً پروردگار تواناست. □ درست □ نادرست (ج) «و ما يعرَّجُ فیها»: و بالا نمی‌رود در آن □ درست □ نادرست (د) «و بَشْرَاءَ یَاسْحَقُ»: و او را بشارت دهید با اسحاق □ درست □ نادرست	۲																			
۴	ترکیب‌های زیر را ترجمه کنید. (الف) «فَاحْكُم بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ»: □ درست □ نادرست (ب) «يَسْتَمْعُونَ الْقَوْلَ»: □ درست □ نادرست	۱																			
۵	معنای عبارات زیر را بنویسید. (الف) «عَمَّا تَعْمَلُونَ»: □ درست □ نادرست (ب) «و هُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ»: □ درست □ نادرست	۱																			
۶	ترجمه‌های زیر را تکمیل کنید. (الف) «و لَا تُطِيعِ الْكٰفِرِيْنَ وَ الشُّنِقِيْنَ وَ دَعِ اٰذَنَهُمْ»: ..... را ..... از آزار و اذیت آن‌ها. □ درست □ نادرست (ب) «و يُولِجُ النَّهَارَ فِي الضُّلَمِ»: و ..... را در ..... □ درست □ نادرست (ج) «اتَّبِعُوا مَن لَا يَسْئَلْكُمْ اَجْرًا»: ..... از کسی که از شما ..... □ درست □ نادرست (د) «و صُوْرَكُمْ فَاَحْسَنَ صُوْرَكُمْ وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ»: و ..... شما را سپس ..... یتان را و روزی داد شما را ..... □ درست □ نادرست	۱/۲۵ ۰/۷۵ ۰/۷۵ ۱/۲۵																			
۱۰	موفق باشید	جمع نمرات																			

پاسخ نامه

آزمون شماره ۱ (نوبت اول)

- ۱- «تُسَبِّح»: تسبیح می کند، «طیر»: پرنده، «یفعلون»: انجام می دهند، «علیم»: دانا، «زکاة»: زکات
- ۲- الف) همتایی در فرمانروایی
ب) فرستاد باد را بشارت‌دهنده
- ۳- چه بسیار رویان‌دیم از هر چیزی جفت ارزشمند (مفید)
- ۴- الف) تقوا پیشه کنید
ب) فرستادگان - پیامبران
ج) اطاعت کنید
- ۵- همانا که در آن نشانه‌ای است.
- ۶- الف) آیا معبودی به همراه خدا هست؟
ب) از آن چه شریک قرار می‌دهند.
- ۷- الف) نیکو ساخت
ب) دوست دارد
ج) مانند - همان‌طور که
د) خیر
ه) تلاوت می‌کنیم، می‌خوانیم
- ۸- الف) همانا خداوند بی‌نیاز است از جهانیان
ب) مثل آنان که می‌گیرند به‌جز خداوند سرپرستانی

آزمون شماره ۹ (نوبت دوم)

۱- گزینه «۳»

۲- «وَلَدٌ»: فرزند، «مَنْ»: کسی که، «رسول»: فرستاده، «كَذَّبَ»: انکار کرد، «أَحْسِنَ»: نیکی کن، «تَجْعَلُ»: قرار می‌دهیم

۳- الف) درست

ب) نادرست (ترجمه درست: قطعاً خداوند بی‌نیاز است.)

ج) نادرست (ترجمه درست: و آن چه در آن بالا می‌رود.)

د) نادرست (ترجمه درست: و او را بشارت دادیم به اسحاق.)

۴- الف) پس حکم کن / قضاوت کن بین مردم به درستی.

ب) می‌شنوند سخن را.

۵- الف) از آن چه انجام می‌دهید.

ب) و آن‌ها از آخرتشان غافل‌اند.

۶- الف) تبعیت نکن، کافرین، و، منافقان، بگذر

ب) فرومی‌برد، روز، شب

ج) پیروی کنید، طلب نمی‌کند، پاداشی

د) شکل داد، زیبا کرد، صورت‌ها، از، غذاهای پاکیزه

درس نامه

برای شب امتحان

درس ۱

جلسه اول

ترجمه کلمات درس

أَفْلَحَ: رستگار شد (شدند)
 مُعْرِضٌ: روی گردان
 خَاشِعٌ: فروتن، متواضع
 زَكَاةٌ: زکات
 لَعُوٌّ: بیهوده، سخن و کار بیهوده
 فَاعِلٌ: انجام دهنده

نکته مهم گاهی کلمه‌ای که در یک عبارت قرآنی به صورت جمع آمده، بهتر است در فارسی مفرد معنا شود.

مثال

فی صَلَاتِهِمْ خُشِعُونَ: در نمازشان فروتن (خاشع) هستند.

ترجمه عبارت‌های قرآنی درس

- ★ قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ: قطعاً مؤمنان رستگار شدند.
- ★ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خُشِعُونَ: کسانی که در نمازشان فروتن هستند.
- ★ وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ: و کسانی که از سخن و کار بیهوده روی گردان هستند.
- ★ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ: و کسانی که زکات می‌دهند.
- ★ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَعْتَابِهِمْ حَقِظُونَ: و کسانی که پاکدامن هستند.

جلسه دوم

ترجمه کلمات درس

يُسَبِّحُ: تسبیح می‌کند
 عَلِيمٌ: دانای
 مَنْ: هر کس، کسی که، چه کسی
 يَفْعَلُونَ: انجام می‌دهند
 طَيْرٌ: پرنده، پرندگان
 مَصِيرٌ: بازگشت (بازگشتن)
 عَلِيمٌ: داناست، (در این جا) می‌داند

ترجمه عبارت‌های قرآنی درس

- ★ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَسْبِغُ لَكَ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ: آیا ندیدی که خدا را تسبیح می‌کند هر چه در آسمان‌ها و زمین است؟
- ★ وَالطَّيْرُ ضَمِيَّةٌ: و نیز پرندگان در حالی که در آسمان پرواز می‌کنند.
- ★ كُلٌّ قَدْ عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ: همه این موجودات راه نیایش و تسبیح خود را می‌دانند.
- ★ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ: و خداوند داناست به آنچه انجام می‌دهند.
- ★ وَ لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَ إِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ: و برای خداست فرمانروایی آسمان‌ها و زمین و بازگشت به سوی خدا است.

نامه‌ای از یک پدر به فرزند

بخشی از نامه امیرالمؤمنین علی علیه السلام به فرزندشان، امام حسن علیه السلام در نهج البلاغه: فرزندم حسن! قلب نوجوان مانند زمین، آماده پذیرش هر بذری است. من در تربیت تو شتاب کردم تا تو به دنبال چیزهایی که دیگران آن‌ها را تجربه کرده و تو را از تجربه دوباره آن‌ها بی‌نیاز ساخته‌اند، نروی. فرزندم، من در کردار و رفتار پیشینیان دقت کرده و سرگذشت آنان را مطالعه کردم. قسمت‌های روشن و شیرین زندگی آن‌ها را از دوران تیره و بدبختی آن‌ها شناختم. من به عنوان پدر، از هر حادثه‌ای که در گذشته پیش آمده است، آن‌هایی را که زیبا و شیرین بوده است برای تو انتخاب کردم، مانند هر پدر مهربانی که نیکی‌ها و خوبی‌ها را برای فرزندش می‌پسندد، من نیز خواستم تو را با آن خوبی‌ها تربیت کنم. فرزندم! تو در آغاز زندگی هستی. نفسی پاک و سالم داری. پس! در آغاز راه و در اول تربیت تصمیم گرفتم کتاب خدای توانا و بزرگ، یعنی قرآن کریم را همراه با تفسیر آیات آن به تو بیاموزم و قوانین اسلام و احکام حلال و حرام را به تو تعلیم دهم و به چیزی دیگر نپردازم.

درس ۲

جلسه اول

ترجمه کلمات درس

تَزَلُّ: نازل کرد، فرو فرستاد
 تَنْذِيرٌ: هشداردهنده
 فُرْقَانٌ: وسیله تشخیص حق از باطل، یکی از نام‌های قرآن
 وُلْدٌ: فرزند
 يَكُونُ: می‌باشد
 شَرِيكٌ: شریک، هم‌تا
 عَالَمِيْنَ: جهانیان، مردم
 قَدَّرَ: اندازه‌گیری کرد

نکته مهم

«ل» یعنی «برای». هرگاه این حرف قبل از فعل بیاید، به صورت «تا» معنا می‌شود و تغییر جزئی در معنای فعل ایجاد می‌شود.

مثال

لِ + يَكُونُ (می‌باشد) ← لِيَكُونَ: تا باشد
 لِ + يَعْلَمُ (می‌داند) ← لِيَعْلَمَ: تا بداند

ترجمه عبارت‌های قرآنی درس

- ★ تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْقُرْآنَ عَلَى عَبْدِهِ: پرخیز است کسی که فروفرستاد وسیله تشخیص حق از باطل (قرآن) را بر بنده‌اش
- ★ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا: تا برای جهانیان هشداردهنده باشد.
- ★ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ: کسی که برای اوست فرمانروایی آسمان‌ها و زمین
- ★ وَ لَمْ يَخُذْ وُلْدًا وَ لَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ: و ندارد فرزندی و نیست برای او هم‌تایی در فرمانروایی
- ★ وَ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ قَدْرًا: و آفرید همه‌چیز را، پس اندازه‌گیری کرد آن را به طور دقیق و کامل

جلسه دوم

ترجمه کلمات درس

جَعَلَ: قرار داد

رياح: باده‌ها، جمع ریح

لباس: لباس، پوشش

بُشْرَى: بشارت، بشارت‌دهنده، بشارت

تَوْم: خواب

ماء: آب

شَبَات: آرامش و استراحت

طهور: پاک، پاک‌کننده

أرسل: فرستاد

ترجمه عبارت های قرآنی درس

وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِيَأْسَ وَاوَكْسَى اسْتَأْذِنَ لَكَ لِيُتَمَتَّعَ بِمَا رَزَقْنَاكَ مِنْ غَيْرِ الْمَنَالِ وَإِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَى وَالنَّوْمِ أَشْوَاطٌ وَكَانَ لِطَائِفَةٍ مِّنْهُمْ إِحْسَابُ السَّاعَاتِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنْهُمْ لَفِي ضَلَالٍ بَاطِلَةٍ

وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا وَرَبُّكَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَّاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأُو كَسَى اسْتَأْذِنَ لَكَ لِيُتَمَتَّعَ بِمَا رَزَقْنَاكَ مِنْ غَيْرِ الْمَنَالِ وَإِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ

وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيْحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأُو كَسَى اسْتَأْذِنَ لَكَ لِيُتَمَتَّعَ بِمَا رَزَقْنَاكَ مِنْ غَيْرِ الْمَنَالِ وَإِنَّ إِلَهَكُمْ لَوَاحِدٌ

بشارتی، پیش از رحمت خود (باران)

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا وَفَرَوُصْتَادِيمَ مِنْ أَسْمَانِ آبِي پَاك وَاك كُنُنْدَه

پیام قرآنی

﴿وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا﴾ (فرقان، ۷۴)

(پروردگارا) ما را برای اهل تقوا، امام و الگو قرار ده.

رسانه های قرآنی در جمهوری اسلامی ایران

رسانه‌هایی که در ایران برای قرآن ایجاد شده است:

الف) شبکه صدای قرآن جمهوری اسلامی

ب) وبگاه‌های مفید قرآنی

درس ۳

جلسه اول

ترجمه کلمات درس

آیا

زوج: نوع، گونه

کم: چقدر، چه بسیار

ما: نه، نیست

آتینا: رویانندیم

ماکار: نبود، نیست

گاهی فعل مفرد با توجه به سایر اجزای جمله، به صورت جمع

معنا می‌شود.

مثال

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ خِسْفًا لِّمَنْ أَمَرَ أَنْ تَسْجُدَ لَآلِهَتِهِمْ فَاتَّبَعُوهُ وَأَسْبَغُوا فِي مَا رَزَقْنَاهُمْ مِنْ لَدُنْهُ فَسَبَّحُوا بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَكُنُوا مِنْ السَّاجِدِينَ

معمولاً در جمله‌هایی که با «أَنَّ» شروع می‌شوند، حرف تأکید «آل» نیز می‌آید،

اما لازم نیست در فارسی این حرف را ترجمه کنیم.

مثال

إِنَّ اللَّهَ بِالنَّاسِ لَنَزُوفٌ رَحِيمٌ قَطْعًا خُدا نَسَبَت بَه مَرْدَم، بَسِيَار دَلْسُوز و مَهْرَبَان اسْت.

ترجمه عبارت های قرآنی درس

أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الْأَرْضِ: آیا به زمین نگاه و دقت نکردند؟

كَمْ آتَيْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ: چه بسیار رویانندیم در آن از همه گونه‌های گیاه ارزشمند و مفید

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً: همانا در آن نشانه‌ای است.

وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ: و نیستند بیشتر آن‌ها با ایمان

وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ: و همانا پروردگارت شکست‌ناپذیر و مهربان است.

جلسه دوم

ترجمه کلمات درس

كذَّبَ: گدَّبت: تکذیب کرد، انکار کرد

أَمِين: راستگو و درستکار، مورد اعتماد

مُرْسَلِينَ: پیامبران

إِتَّقُوا: تقوا پیشه کنید، تقوا داشته باشید

تَتَّقُونَ: تقوا پیشه می‌کنید، تقوا دارید

أَطِيعُوا: اطاعت کنید، پیروی کنید

رسول: پیامبر، فرستاده

إِنَّ: اگر، نه، نیست

نکته مهم: به محل ترجمه کلمه بعد از «إِتَّقُوا» در عبارات توجه کنید.

مثال

إِتَّقُوا اللَّهَ: تقوای خدا را پیشه کنید.

إِتَّقُوا رَبَّكُمْ: تقوای پروردگارتان را پیشه کنید.

نکته مهم

گاهی به جای ضمیر «ی»، «کسره» می‌آید.

مثال

أَطِيعُوا اللَّهَ = اطیعوا + ن + ی ← اطاعت کنید مرا

فَاعْبُدُونِ ← فاعبُدونی = ف + اعبدوا + ن + ی ← پس عبادت کنید مرا

ترجمه عبارت های قرآنی درس

كذَّبَتْ عَادٌ الرُّسُلِينَ: انکار کردند قوم عاد پیامبران را

إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ: هنگامی که گفت به آن‌ها برادرشان هود آیا تقوا پیشه نمی‌کنید؟

إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ: همانا من برای شما پیامبری مورد اعتماد هستم

فَاتَّقُوا اللَّهَ وَاطِيعُوا: پس تقوای خدا را پیشه کنید و مرا اطاعت کنید

وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ: و درخواست ندارم از شما بر آن (رسالت خود) هیچ پاداشی را

إِنَّ أَجْرِي إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ: نیست پاداش من جز نزد پروردگار جهانیان

رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ: خدایا، من و پدر و مادرم را ببخشای

احترام به پدر و مادر

نکته مهم: نمونه‌های سفارش به «احترام به پدر و مادر» در قرآن:

- به پدر و مادر خود احسان کنید.

- با پدر و مادر با احترام سخن بگویند و کوچک‌ترین کلامی که موجب رنجش

آن‌ها شود به زبان نیاورید.

- آن‌ها را از خود مرانید و آزارشان ندهید.

- از آن‌ها تشکر کنید.

- از مال خود در حق پدر و مادر انفاق کنید.

- از روی محبت و لطف، بال‌های تواضع خود را در برابر پدر و مادر بگسترانید.
 - در دوران پیری از آن‌ها پرستاری کنید.
 - از خداوند برای آن‌ها رحمت و مغفرت طلب کنید.
 - اگر از روی جهل شما را به شرک واداشتند، از آن‌ها اطاعت نکنید.
 - حضرت عیسی (علیه السلام) گفت: خداوند مرا به نیکی مادرم سفارش کرده است.

درس ۴

جلسه اول

ترجمه کلمات درس

آن: که، این که
 أَلْتِي: که، چیزی که، کسی که
 أَشْكُرُ: شکر می‌کنم
 أَنْعَمْتُ: بخشیدی، نعمت دادی
 نِعْمَةً: نعمت، هر چیز خوبی که خدا به انسان بخشیده است.
 أَعْتَلْتُ: عمل می‌کنم
نکته مهم در بعضی ترکیب‌ها، تغییرات جزئی در معنای فعل پیش می‌آید که لازم است به آن‌ها توجه کنید.

مثال

أَنْ + أَعْبُدُ: که + عبادت می‌کنم ← أَنْ أَعْبُدُ: که عبادت کنم
 لِي + يَعْلَمُونَ: تا + می‌دانند ← لِي يَعْلَمُوا: تا بدانند

ترجمه عبارت‌های قرآنی درس

★ وَ قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ: و (حضرت سلیمان) گفت: پروردگارا، به من الهام کن که شکر کنم نعمت را.
 ★ أَلْتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلَى وَالِدَيْ: چیزی که بخشیدی به من و به پدر و مادر من
 ★ وَ أَنْ أَعْتَلَّ ضِلْحًا تَرْضَاهُ: و این که انجام دهم کار نیک که آن کار موجب رضایت توست.
 ★ وَ أَدْخَلَنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ: و وارد کن مرا به کمک مهربانی خودت در (گروه) بندگان شایسته‌ات.

پیام قرآنی

﴿ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي ﴾
 این از لطف و رحمت پروردگارم است.

جلسه دوم

ترجمه کلمات درس

بَرًا: خشکی، صحرا
 مَعَ: با، همراه با
 بَحْرًا: دریا
 تَعَالَى: برتر است
 يُرْسَلُ: می‌فرستد
 يُشْرِكُونَ: شریک قرار می‌دهند

ترجمه عبارت‌های قرآنی درس

★ آمَنْ تَهْدِيْنَا فِي ظُلْمَاتِ الْبَرِّ وَ الْبَحْرِ: یا کسی که هدایت می‌کند شما را در تاریکی‌های خشکی و دریا
 ★ وَ مَنْ يُرْسَلِ الرِّيحُ بِشْرَابٍ يَدْرِي رَحْمَتَهُ: و کسی که می‌فرستد باد را بشارت‌دهنده‌ای پیش از رحمت خود (باران)

★ آيَةُ مَعَ الْاٰلِيَةِ: آیا معبودی به همراه خدا هست؟
 ★ تَعَلَى اللّٰهُ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ: برتر است خدا از آن‌چه شریک قرار می‌دهند.

پیام قرآنی

﴿ وَ تَرَى الْجِبَالَ تَحْسِبُهَا جَمَادًا وَ هِيَ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ ﴾ (نمل، ۸۸)
 کوهها را می‌بینی و آن‌ها را ساکن می‌پنداری، در حالی که مانند ابرها در حرکت هستند.

خاطره مقام معظم رهبری در مورد انس با قرآن کریم

«ما وقتی بچه بودیم، همه می‌نشستیم و مادرم قرآن می‌خواند، خیلی هم قرآن را شیرین و قشنگ می‌خواند با بچه‌ها دور مادر جمع می‌شدیم و ایشان به مناسبت آیه‌هایی که می‌خواندند زندگی پیامبران را برای ما تعریف می‌کردند خود من، اولین بار، زندگی حضرت موسی، حضرت ابراهیم و بعضی از پیامبران دیگر از زبان مادرم، هنگام خواندن قرآن شنیدم.»

درس ۵

جلسه اول

ترجمه کلمات درس

تَتْلُوا: تلاوت می‌کنیم، می‌خوانیم
 تَجْعَلُ: قرار می‌دهیم
 تَبَاءُ: جمع انباء
 آئِمَّةٌ: امامان، پیشوایان، جمع امام
 تُرِيدُ: می‌خواهیم
 وَارِثِينَ: جانشینان، وارثان

ترجمه عبارت‌های قرآنی درس

★ تَتْلُوا عَلَیْكَ مِنْ تَبِیِّ مُوسَى وَ فِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ: تلاوت می‌کنیم بر تو از خبر (حکایت) موسی و فرعون به حق
 ★ لِقَوْمٍ یُّؤْمِنُونَ: برای قومی که ایمان می‌آورند.
 ★ وَ تُرِيدُ أَنْ تُنْفِثَ عَلَی الَّذِينَ اسْتَضَعِفُوا فِی الْاَرْضِ: و می‌خواهیم که منت گذاریم بر مستضعفان در زمین
 ★ وَ تَجْعَلُهُمْ اٰیْمَةً وَ تَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِیْنَ: و آنان را پیشوایان قرار می‌دهیم و آن‌ها را وارثان زمین قرار می‌دهیم.

پیام قرآنی

حضرت موسی، وقتی به شهر مدین که در آن هیچ کس و هیچ چیزی نداشت، رسید، از خستگی به سایه درختی پناه برد و خدا را از یاد نبرد و دعا کرد:
 ﴿ رَبِّ اِنِّیْ لِمَا اَنْزَلْتَ اِلَیَّ مِنْ خَیْرِ فَقِیْرٌ ﴾
 پروردگارا، هر خیر و نیکی بر من فرستی، به آن نیازمندم.

جلسه دوم

ترجمه کلمات درس

أَحْسَنَ: نیکی کن
 فَسَادًا: فساد، تباهی
 كَمَا: همان‌طور که
 یُحِبُّ: دوست دارد
 أَحْسَنَ: نیکی کرد، نیکو ساخت
 مُفْسِدِیْنَ: مفسدان، خرابکاران

ترجمه عبارت‌های قرآنی درس

★ وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللّٰهُ الذَّارَ الْاٰخِرَةَ: و طلب کن در آن‌چه داده است به تو خدا، خانه آخرت را.